

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"1- İlgili kanun maddesi öncelikli Anayasa'nın 36. maddesinde yer alan; "Herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde iddia ve savunma hakkına sahiptirler." hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

Şöyle ki;

Maddede yer alan "kesindir" ibaresi trafik para cezalarına karşı yargı yolunun kapalı olduğu anlamına gelmektedir. Para cezalarına karşı yargı yolunun kapalı olmasının ise, Anayasa'nın hak arama hürriyetini düzenleyen 36. maddesine aykırılık taşıdığı açıktır.

2- İlgili kanun maddesi Anayasa'nın 125. maddesinde yer alan; "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır" hükmüne aykırılık taşımaktadır. Anayasa'nın bu hükmü ile; hukuk devletinin gereği olarak idarenin tesis etmiş olduğu her türlü işlem ve eyleme karşı yargı yolunun açık olduğu düzenlenmiş bulunmaktadır.

Muhatabın yüzüne karşı düzenlenen ve o sırada tebliğ edilen trafik para cezası tutanağının idari işlem olduğu kuşkusuzdur. Her türlü idari işlemde olduğu gibi para cezalarına karşı da yargı yolunun açık olması Anayasa'nın 125. maddesi gereğidir. Ancak, ilgili 115. maddenin son fıkrası ile, muhatabın yüzüne karşı kesilen para cezaları kesin kabul edilmek suretiyle bu cezalara karşı yargı yolunun kapatıldığı, bunun ise Anayasa'nın 125. maddesi hükmüne aykırılık taşıyacağı tartışmasızdır.

MADDENİN TEKNİK YORUMU

1- İlgili 115. maddenin son fıkrasında "116. maddede öngörülen itiraza ilişkin hükümlerin saklı olduğu" vurgulandıktan sonra para cezalarının kesin olduğunun belirtilmesi önemlidir. Zira, 116. maddede tescil plakasına kesilen para cezaları düzenlenmiş olup, bu tür cezalara karşı yargısal itiraz yolunun açık olduğu belirtilmiş bulunmaktadır. İşte 116. maddeye özgü bu yargısal itiraz yolunun saklı olduğunun aynı fıkra da vurgulanmış olması, muhatabın yüzüne karşı kesilen para cezalarındaki "kesindir" ibaresinin dava yolunun kapalı olduğu şeklinde anlaşılması gerektiğinin en güçlü göstergesidir.

2- 2918 sayılı Kanun incelendiğinde iki tür para cezasından söz edildiği görülmektedir. Bunlar:

1) Para cezaları; A- Muhatabın yüzüne kesilen para cezaları, B-Tescil plakasına kesilen para cezaları,

2) Hapis cezasıyla birlikte kesilen hafif para cezaları şeklindedir.

Bu bağlamda 115. maddedeki son fıkrası değerlendirildiğinde;

- 116. maddedeki cezalara karşı yargı yolunun açık olduğu,

Esas Sayısı : 2003/105

Karar Sayısı : 2007/98

- Mahkemelerince verilen ve sadece hafif para cezalarına ilişkin hükümlerin temyiz edilememesi yönünden kesin olduğu,

- Muhatabın huzurunda düzenlenen para cezalarının ise kesin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Nitekim trafik para cezalarına dair uyuşmazlıkların görüm ve çözümünde görevli yargı yerini belirleyen Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 06.12.1999 gün ve E.1999/44, K.1999/45 sayılı kararında; "Bu hükümlerden 2918 sayılı Yasada öngörülen cezaların büyük ölçüde adli ceza kapsamında düşünülerek Hakim tarafından verilmesi esasının benimsendiği, para cezaları olarak bahsi geçen idari cezaların kesin olduğuna işaret edilmek suretiyle bu cezalara karşı itiraz yolunun kapalı tutulduğu; ancak sadece 116. madde kapsamında bulunan idari para cezası ile ilgili ve sınırlı olarak itirazı incelemekle adli yargının yetkili ve görevli kılındığı anlaşılmaktadır." (09.03.2000 gün ve 23988 sayılı R.G) denilmektedir.

SONUÇ VE İSTEM: 2918 sayılı Kanun'un 115. maddesinin son fıkrası hükmünün, Anayasa'nın 36. ve 125. maddelerine aykırı olması sebebiyle iptali için Anayasa Mahkemesi'ne götürülmesine 7.11.2003 tarihinde karar verildi."

"